

munalgrund, så kunde man hafva skäl till det hopp, att detta Kongl. Maj:ts förslag skulle af Lag-Utskottet tillstyrkas.

Detta hopp har dock blifvit sviket. Den Kongl. Propositionen har af Utskottets majoritet blifvit afstyrkt på skäl, som jag anser öfverflödigt att granska, då de nu framläggas till Riksdagens eget bepröfvande. Som jag dock icke tillhört denna majoritet, får jag härmed reservera mig mot Utskottets förslag och vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville, med afslag å Utskottets förslag, bifalla Kongl. Maj:ts nådiga Proposition i ämnet.

N:o 41.

Ank. till Riksd. Kansli den 30 April 1868 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring af 8 Kap. 2 § Kyrkolagen.

Uti en inom Andra Kammaren väckt och till Lag-Utskottets behandling öfverlemnad motion (N:o 287,) har Herr *O. Hedengren* förmält, hurusom det väl syntes vara föräldrars och målsmäns oafvisliga rättighet, icke allenast i och för sig sjelf, utan äfven såsom en följd af Kongl. Förordningen den 20 September 1859 om socknebandets upphäfvande i afseende på sakramentets utdelande, att låta bereda sina barn till deras första nattvardsgång och konfirmera dem af den Ordet¹²⁸ tjenare, för hvilken de hysa förtroende, men att i verkligheten visade sig, att detta ofta förmenas dem genom ofördragsamme kyrkoherdars vägran att lemna för ändamålet erforderliga betyg, hvarigenom personer, hvilka sökt annan prests biträde, tvungits att för det viktiga ändamålet vinnande, låta skriva sina barn i de församlingar, der de prester äro boende, åt hvilka de önska att för sagda ändamål anförtro barnen; och har motionären af förenämnda anledning, och då det icke kunde anses vara med billighet öfverensstämmande, att, sedan de medlemmar af församlingarne,

församlingarne, hvilka äro konfirmerade, blifvit genom ofvanberörda Kongl. Förordning befriade från det ofta hårdt tryckande socknebandet, deras barn fortfarande deraf skola betungas, föreslagit, att Riksdagen måtte för sin del besluta en sådan förändring af eller tillägg till Kyrkolagens 8 Kap. 2 §.

- a) att det måtte tillåtas föräldrar och målsmän att för sina barns nattvardsundervisning och konfirmation vända sig till den prest, för hvilken de hysa förtroende; samt
- b) att kyrkoherdarne eller de prester, hvilka innehafva pastoralvården inom de församlingar, der barn äro skrifna, för hvilkas undervisning och konfirmation annan prest anlitas, måtte förklaras skyldige, dels att lemna för ändamålet erforderliga bevis, dels att, sedan detta ändamål vunnits, derom göra anteckning i kyrkoböckerna.

Genom åberopade Kongl. Förordning af den 20 September 1859 är, med ändring af 11 Kap. 11 § Kyrkolagen, visserligen undanröjdt det hinder, som i nämnda lagrum förefunnits för person tillhörande viss församling, att begå nattvarden inom annan församling, eller för ändamålet söka annan prest, än den som i den förra församlingen är anställd; men enär 8 Kap. 2 § samma lag, hvilken föreskrifer huru förhållas skall, då någon första gången vill begå nattvarden, icke blifvit upphäfd eller ändrad, synes från bestämmelsen i sagda Kongl. Förordning icke kunna ledas den följd, att äfven den, som skall beredas till sin första nattvardsgång, redan eger någon ovilkorlig rätt att, för sådan beredelse, vända sig till annan prest än kyrkoherden i den församling, till hvilken han hör.

De skäl, som föranledt socknebandets upphäfvande för dem, som redan blifvit konfirmerade, synas dock ega samma och kanske än större giltighet i fråga om den, som skall beredas att första gången begå nattvarden; och Utskottet anser således en hvar, som önskar att undervisas och konfirmeras af annan prest än kyrkoherden i den församling, till hvilken han hör, böra vara dertill oförhindrad, naturligtvis alltid under förutsättning att den prest, som härom anlitas, lemnar sitt bifall, och att den, som står under annans målsmanskap, erhåller sin målsmans samtycke; likasom ordningen synes fordra, att den ordinarie själasörjaren underrättas, på det att denne, i fall något är att erinra, må kunna antingen hos målsmannen, eller eljest å vederbörlig ort, anmäla de betänkligheter, som kunna förefinnas.

Hvad åter angår sednare delen af motionen eller mom. b, så och då prestskapet i intet fall lär ega vägra meddelandet af ålders- och frejdebevis, när sådant äskas; likasom vederbörande kyrkoherde måste anses pliktig att i kyrkoboken anteckna allt, som rör församlingens medlemmars religions-förhållanden, synas några särskilda föreskrifter i dessa afseenden icke vara behöfliga.

Med hänsigt till hvad sålunda blifvit anfördt, får Utskottet värdsamt hemställa, att ifrågavarande motion må i så måtto bifallas,

att Riksdagen, för sin del, beslutar utfärdandet af en förordning, hvarigenom, med ändring af 8 Kap. 2 § Kyrkolagen, stadgas: att, om den som första gången skall gå till Herrans heliga nattvard, vill låta sig dertill undervisas och beredas af annan prest, än kyrkoherden i den församling, till hvilken han hör, sådant må vara honom tillåtet, der han med kyrkoherdens bevis styrker, att denne blifvit derom underrättad, och målsman, om sådan finnes, jemväl lemnar sitt samtycke.

Stockholm den 28 April 1868.

På Utskottets vägnar.

Eric Sparre.

Reservation:

af Herr Grefve *Sparre.*

Tillägg till Lag-Utskottets Utlåtande N:o 41.

Reservation:

Grefve Sparre, Eric: Den mening Utskottet hyllar, finner jag så ofelbart uttryckt i Kongl. Förordningen den 20 September 1859 om socknebandets upphäfvande, att jag anser alldeles obehöfligt det af Utskottet föreslagna tillägg, som, om det äfven af Riksdagen godkändes, men af ett kyrkomöte, hvars godkännande frågan lärer underställas, möjligen afslogs, kunde gifva stöd åt den efter min uppfattning alldeles origtiga tolkning, som velat anse berörda författning ej tillämplig i fråga om dem som första gången begå Herrans nattvard. Författningens ordalydelse är denna:

»att, om någon åstundar att, äfven vid annat tillfälle, än då nödfall inträffat, låta sig skriftas och anamma Herrans nattvard i annan församling, än den, till hvilken han hörer, eller att för ändamålet söka annan prest, än den, som i denna församling är anställd, sådant må vara honom tillåtet, der han med sin själasörjares bevis styrker, att han till sakramentets begående är, efter gällande lag, oförhindrad.»

Författningen skiljer således icke mellan dem, som första gången eller sedermera begå nattvarden, och vid de förhandlingar, som föregingo antagandet af denna författning, finnes icke någon skynt af antydning på en sådan skilnad.

Den af Utskottet åberopade 2 § i 8 Kap. Kyrkolagen åter stadgar:

»De, som första resan vilja gå till aflösning och Guds bord, eller nyligen äro komne utur en församling, i en annan, eller eljest obekante, skola intet tillåtas förrän de hos kyrkoherden sig angifvit, och han dem uti deras christendom förhört, samt inhemtat kunskap och vittnesbörd om deras lefverne.»

Denna §, jemförd med Kongl. Förordningen den 20 September 1859, ger således vid handen: att om den prest, hos hvilken en person anmäler sig att första gången begå nattvarden, vid det förhör pastor med honom anställer, finner honom kunna lemnas tillträde till nådabordet, han eger rätt dertill. Något annat innehåller icke Utskottets förslag, ty den underrättelse till kyrkoherden, hvarom förslaget stadgar, erhåller ju denne, då man af honom begär det bevis, hvarom i Kongl. Förordningen den 20 September 1859 stadgas. Ingen lag har hittills förbjudit mig att låta mina barn undervisas af den, för hvilken jag hyser förtroende; men det

vore möjligt, att Utskottets förslag kunde alstra föreställning om motsatsen, samt gifva stöd åt en ogen prest, som ville förvägra mig denna obestriddliga rätt.

Det i Utskottets förslag förekommande uttryck »med ändring af 8 Kap. 2 § Kyrkolagen» synes mig också origtigt, då någon ändring i detta här ofvan anförda lagrum icke göres.

Jag anser således motionen

icke böra till någon vidare åtgärd af Riksdagen föranleda.

Uti förestående reservation instämde Herr *Holmberg*.